ГОДИНА XVIII. НА ЦЕТИЊУ, У НЕДЈЕЉУ 6 АВГУСТА 1889. БРОЈ 32.

Излази недјељом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ и АУСТРО-УГАРСКУ (с БОСНОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ) на годину 6 ф., на пол године 3 ф., на четврт године 1 ф. и 50 новчића.

За све остале земље у ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ: на годину 20 франака, на пол године 10 франака, на четврт године 5 франака.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата шаље се у плаћеним писмима непосредно администрацији „Гласа Црногорца на Цетиње, а може се и картом упутницом на пошту у Котор. Дописи шаљу се уредништву. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се од реда 5 новчића. За веће и на дуже вријеме мање.

ТЕЛЕГРАМИ „ГЛ. ЦРНОГОРЦА".

БЕЧ, 30 јула. — Хрватски министар Коломан Бедековић умрьо је. — Новине аустријске, говорећи о походу Ћесареву у Берлин, сматрају га као нову потврду непромјењива пријатељства двије државе.

ЛОНДОН, 30 јуна. — „Тајмс" дознаје да су се владе: лондонска, берлинска, бечка и римска, сложиле да одговоре на грчку ноту договорном нотом изјављујући да нема критскога питања те да није прилике посредовати између Султана и његових подложника Крићана.

БЕРЛИН, 30 јула. — Кнез Бисмарк и кнегиња му дошли су у Берлин.

ВИЛХЕМСАФЕН, 30 јула. — Њемачки Цар стигао је амо и кренуо вечерас у Берлин.

ПЕТРОГРАД, 30 јула. — „Journal de St. Pétersbourg" не сумња се да су велике државе наумиле не допустити проширење покрета на Крити, но мисли да би Портине власти на Крити добро учиниле, да се клоне свега што би могло стање погоршати, но да умирују.

ЦАРИГРАД, 30 јула. — Окружница Портина одговара исцрпно на грчку ноту. Одбија тужбу, као да је Турска крива што се устанак на Крити шири, јавља да је Шакир-паша привремено постављен за губернатора и врховног војводу на Крити. Та привременост доказује да је Порта наумила опет повјерити управу хришћанину, тек се поврати ред.

БЕЧ, 31 јула. — Ћесар је кренуо у Берлин синоћ на 9 часова. —

ПАРИЗ, 31 јула. — Карно је примио стране ђакове и рекао им: Кад се вратите дома, ви ћете нам помоћи полетом срца свога да свуд надвлада политика искрености и слоге, над политиком неповјерења и засједа.

ЦАРИГРАД, 31 јула. — Нелидов је поднио Порти ноту, којом се њена пажња обраћа на опасности којима су изложени рус. и државјани на Крити. — Ванредни савјет ријешио је да се пошље окружница великим државама.

ПАРИЗ, 31 јула. — 54 сенатора деснице поднијели су приједлог да се изјави да високи суд (haute cour) није властан судити Буланжеру.

АТИНА, 31 јула. — Турци су посјекли њеколико хришћана' опљачкали и спалили Асипопузо. Консули у Ретимну тужили су се власти.

ЛОНДОН, 1 августа. — „Рајтер" дознаје да је Русија искала у својих преставника изјештај, шта су вел. државе наумиле чинити у критској ствари, да би и она могла учествовати.

БЕЧ, 1 августа. — Садума-паша предао је јучер Калнокију турски одговор на јелинску ноту. Окружница развија историју критскога покрета, набраја шта је Порта чинила, одриче попријеко мусломанске зулуме, напомиње више случајева насиља хришћанских чета, изјављује да влада није мусломанима давала оружје ни џебане. Шакир-паши је наређено да објави опсадно стање, да постави војне судове и да устанике позове прогласом да положе оружје. Нада се да ће се тим повратити ред и мир.

БЕРЛИН, 1 августа. — Ћесар је, пролазећи Саксонском, походио Краља саксонског и Краљицу на замку Пилницу, те је стигао амо синоћ у 5 часова. На станицу су га дочекали Цар Вилхелм II, сви књажеви, кнез Бисмарк, Молтке, Херберт Бисмарк и сви ђенерели. Цар и Ћесар поздравише се најусрдније и загрлише се више пута. Улазак величанствен, одушевљење народа неописано. И ако је противно жељено, улице су сјајно накићене. У двору је Ћесара примила Царица и одмах га је походила и Царица-баба Августа.

ЛОНДОН, 1 августа. — У господском дому изјавио је Солзбери, да се инглеска политика према Мисиру није никако измијенила. Побијаше мисао лорда Карнарвона, да Инглеска ваља да остане у Мисиру, као што стоји у Инђији.

БЕРЛИН, 2 августа. — Сјајна бјеше парада гардејскога корпуса. Ћесар је рекао командиру свога пука: „Ја се поносим што сам старјешина чеду тога пука." Ћесар је свој пук два пут приказао Цару Вилхелму. — Ћесар је походио кнеза Бисмарка и о тао у њега по уре. На свечаном обједу наздравио је Цар Вилхелм и нагласио пријатељство између оба народа од вјекова (? Ур.). И народ и војска држе се чврсто и вјерно савеза. Војска њемачка зна да ће, у друштву са храбром ћесарском војском, имати да брани мир и, ако хоће Бог, да се бије заједнички. „Живио Ћесар и сав његов дом и наши храбри другови војске ћесарске!" Ћесар је захвалио на топлој здравици свога брата Цара Вилхелма и на сјајном и својском дочеку сред вјерних савезника. Наздравља драгом срцу његову пријатељу и савезнику, неразлучном браству војске њемачке и ћесарске, умножењу и утврђењу јемстава мира за спас државе и народа савезних и цијеле Јевропе. „Живио Цар Вилхелм са Царицом и цијелим царским домом!"

ПАРИЗ, 2 августа. — Високи суд пресудио је скоро једнодушно да је Буланже крив ради завјере.

БИОГРАД, 2 августа. — Аустро-угарски посланик, ђен. Темељ, предао ја своју овјеровницу кр. намјесништву. Ђенерал Темељ и Протић поздрављаху се најусрдније.

ЦАРИГРАД, 2 августа. — Још ра[illegible] нота да се чуди од куда Грчкој право да се мијеша у чисто унутрашњу управу турску, особито како никакво начело међу народног права не овлашћује никога да произвољно тумачи стање покрајине које припада пријатељској држави.

ПАРИЗ, 2 августа. — Високи суд пресудио је исто и Рошфорта и Дилона да су сукривци у завјери. Затим је изјавио вис. суд, са 198 (?) против 10, да је Буланже крив због атентата на станици лијонској. Остале тужбе судиће се у сриједу.

БЕРЛИН, 2 августа. — Ћесар је даровао сину Бисмаркову, Херберту, велику ленту Леополдову у бриљантима. —

ПАРИЗ, 3 августа. — Вис. суд пресудио је Буланжера да је проневјерио јавне новце, осудио је Буланжера, Дилона и Рошфорта, ову двојицу као сукривце у атентату, на казну депортације у утврђено мјесто.

ПОЦДАМ, 3 августа. — Цар и Ћесар, послије мановера у Спандау, дођоше амо на гроб Цара Фридриха, на који Ћесар стави вијенац ружа и ловорике. Синоћ вечера у Бабелсбергу, у Царице Аугусте. При мановри у Спандау, топови једва су се димили.

СЕВАСТОПОЉ, 3 августа. — „Севастопољски вјесник" јавља да је б. Краљица Наталија наумила да пође 10 августа у Биоград.

БЕРЛИН, 2 августа. — Јутрос био Ћесар на служби божјој у цркви св. Једвиге. На подне парада пука гардијских гренедира цара Фрања пред Ћесарем и Царем: На обједу наздравио командир пука Ћесару, а Ћесар пуку. На вече сјајна вечера у двору. Ћесар је даровао ђенер. графу Галдесеу бриљанте за ленту Леополдову, па је примио Кнеза Бисмарка, који је био и у Калнокие. На 9 часова вече кренуо је Ћесар у Ишл. По жељи Ћесаревој није било службена опроштаја; само су се Цар и Ћесар најсвојскије опростили.

АТИНА, 3 августа. — Извод из грчке ноте што га донијеше новине неистинит је. — Из Крите јављају да су се почели договори између Шакир паше и Крићана на основу послједњих захтјева.

БЕЧ, 4 августа. — Краљ румунски дошао је амо у пуном инкогниту, са својим нашљедником. Сјутра иде даље. — Пратња ћесарева дошла је из Берлина. — Вијеће бечке општине наумило је захвалити вијећу берлинском, што је онако својски дочекао Ћесара.

БИОГРАД, 4 августа. — Увјерава се да је краљ Милан пристао да краљица Наталија долази њеколико пута на годину у Биоград ради састанка са својим сином, Краљем Александром.

ПЕТРОГРАД, 4 августа. — „Journal de St. Pétersbourg" изјављује своје задовољство посланства Шакир-паше у Криту. Сва је прилика да ће успјети. — Исти лист примјећује, да су Буланже и другови му мртви за Француску, са правнога гледишта; но не може се знати, да ли ће буланжизам преживјети Буланжера са гледишта политичког.

БЕЧ, 4 августа. — Службени лист аустријске војске јавља да су Кнежеви Хенрик и Алберт од Присије и маршал Молтке добили аустријске пукове.

БУКУРЕШТ, 4 августа. — При накнадним изборима за камару и сенат, изабрани су пет либерала-конзерватора.

Из новина.

Овијех дана, „Одеско Славјанско Благотворитељно Друштво," отправило је Његовом Височанству нашем Књазу и Господару, поводом вјенчања Његовог Императорског Височанства Вел. Књаза Петра Николајевића с Њезином Императорским Височанством Вел. Књагињом Милицом Николајевном, ову

АДРЕСУ,

ВАШЕ ВИСОЧАНСТВО!

Идеја духовног уједињења међу словенским народима — завјетна је идеја свију Словена. Духовна веза словенских народа с Русијом, као с једном из великих славенских земаља, са свим је природна била и вазда се жељела; но политички догађаји често су рушили такову свезу па је и сад нарушавају. Црна Гора, преставља у томе погледу особити изузетак: она је свагда била пријатељска јединовјерној њеној Русији. У садашње вријеме дружба двију славенских земаља, укријепљена је везама родства: Син руског Великог Књаза, Његово Височанство Петар Николајевић, сједињава се везама свештеног брака с Њезином Височанством Милицом Николајевном, кћерком **Вашег Височанства**. Тако велики историјски факт, радосно се одзива у срцима свију Словена. Такав факат, свједочи цијеломе свијету не само о пријатељству Русије и Црне Горе, но укријепљује на свагда двије словенске народности везама крвног родства. Поводом таког важног догађаја у словенском свијету, *Одеско Славенско Благотворитељно Друштво,*

ЛИСТАК „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА."

...

О

СВАДБИ

КЊАГИЊИЦЕ СТАНЕ.

Ти с' вјенчаваш с Књазом *Ђорђем*
Црногорска *Стано!*
И тим китиш Дом Романов
Бисерова грано!

Сто и девет милиона
Словенскога соја —
Тун свијетле ка' звијезде
Ђе је срећа Твоја!

Сто и девет милиона
Наше братске крви:
Уз твој вило, Дом витешки
Са поносом врви!

Сто и девет милиона
Рускога народа:
Весели се, узноси се,
Испод Божјег свода!

Благо Теби сјајна ружо
Дивне ли си среће:
Кад толико Тебе силно
Окружује цв'јеће!

Благослов ће на Те бити
Свагда Бога жива!
И Ти ћеш се узносити
Соколицо сива!

Ал' Те молим, чедо српско,
У том' моћном стану;
Немој ни Ти заборавит
Српство на Балкану!

Радоје Црногорац.

има срећу поздравити **Ваше Височанство, Супругу** Вашег Височанства и Високоновојенчане. Да заштити Господ Бог нашег **Господара Императора** и сав Владајући Његов Дом и сву Владалачку Вашу Фамилију, на много година, ради славе Русије и среће свега Словенства.

Потписани:

Председ. **Знаменски.** Секр. **Чашумански.**

(Из „Одес. Вѣст.“)

„Новое Время“ од 19 јула, има ову биљешку:

На дан вјенчања Вел. Књаза Петра Николајевића с Кнегињицом црногорском Милицом, Високо вјенчани преселиће се из Петерхофа у Знаменско, у лијевој половини Дворца заузетог Вел. Књазом Петром Николајевићем. Сви апартмани из нова су поправљени и, како се држи, биће готови до 21 или 22 јула.

Дворска Госпођица Кнегињици Милици Николајевној црногорској, говори се, биће назначена кћи генерал-мајора Пушкина, из свите Његова Величанства.

„Новое Время“ од 25 о. м. наставља:

У „Большомъ“ Петерхофском Двору, у апартменима Књаза Николе црногорског, престављали су се Њеној Свјетлости Кнегињици Милици црногорској, официри Лајб-гвардиског уланског пука гренадирског саперног батаљона. Велики Књаз Петар Николајевић Високонаречени Младожења Кнегињице Милице, шеф је гренадирског саперног батаљона и служи у Лајб-гвардијском уланском пуку.

Јављају из Петрограда „Одеском Вјеснику“:

„Славјанско Благотворитељно Друштво“, подноси Његовом Височанству Вел. Књ. Петру Николајевићу и Њезином Височанству Кнегињици Милици, драгоцјену икону с изображењем апостола Петра, Свете Милице и побједоносца Ђорђа.

Из „Гражданинъ“-а, 26 јула:

Јечер, у уторник 15 јула, донешен је из Петрограда тоалет Императорице Ане Јоановне у „большой“ Петерхофски Дворац, у нове собе гдје ће бити одијевање пред вјенчање високонаречене невјесте, Њеног Височанства Кнегињице Црногорске Милице Николајевне. Пред тим тоалетом одијевале су се кад иду на вјенчање све владалачке невјесте.

Јуче, уторник 25 јула изјутра, Његово Височанство Књаз Никола Црногорски са Високонареченом Невјестом Њезином Височанством Кнегињицом Милицом Нклолајевном, Кнегињицом Станом Николајевном и Нашљедником црногорским Данилом Николајевићем, отишли су жељезницом преко Петрограда у Павловск, гдје су посјетили Њихова Императорска Височанства Вел. Књ. Константина Нилолајевића и Вел. Књагињу Александру Јосиповну, а тако исто и Њезино Величанство краљицу грчку Олгу Костантиновну. У 6 часова у вече, Њихова Височанства вратили су се у Петерхоф. Књаз Нилола и Књаз Данило, били су у свом народно-војничкоме одјелу.

„Одјек“ од 26 јула пише:

Данас ће у Петровграду бити вјенчање Њене Свјетлости кнегињице Милице кћери Његовога Височанства Књаза брацке нам Црне Горе Николе I. са Његовим Императорским Височанством великим књазом Петром Николајевићем.

Нама као Србима није потребно доказивати, како се искрено радујемо породичком весељу црногорског књажевског Дома и свезама царске и књажевске куће, јер ма колико да је свадба у Петрограду личнога и породичног карактера, она ипак има својега значаја у томе, што је ово, први случај да једна Српкиња иде у царску словенску кућу. Ми се радујемо том доказу високог поштовања и уздања српскога племена, крви и имена.

Зато шиљемо наше искрене и топле честитке високим младенцима и њиховим узвишеним домовима.

С пута Његова Височанства.

„Новое Время“ од 21 јула доноси ово:

Данас у петак 21 јула, у 4 часа послѣ подне, с особитим возом из преко границе, стигоше у Петерхоф: Књаз Никола црногорски, Нашљедник црногорски Књаз Данило, Високонаречена Невјеста Великог Књаза Петра Николајевића, Кнегињица Милица Николајевна и сестра њезина Стана Николајевна. С истим возом дошао је Велики Књаз Петар Николајевић, који је отишао на сусрет својој Високонареченој Невјести до границе у пратњи свога ађутанта барона Стаала и, из свите Његовог Величанства, генерал-мајора Пушкина аташираног при Књазу Николи црногорскоме. У свити Високих Гостију налази се војвода Божо Петровић и ађутант Њег. Височанства Књаза Николе, г. Блажо Петровић. На сахат и по прије доласка особеног воза, по улицама Петерхофа, куда су имали проћи Високи Гости, у великим гомилама народ се скупљао. Већим дијелом куће су биле окићене заставама а поред станице уредили су се Козаци из сопственог Његовог Величанства конвоја у својим парадним бешметима (татарским хаљинама). На станици, у 3 часа послѣ подне, уредило се под командом генерал-мајора Червонаго, почасна стража од лајб-гвардијског полка са штандардима и хором трубача имајући на лијевом крилу ординирце. По мјери приближења времена доласка особног влака с Високим путницима, почели су се скупљати лица из свите Њиховојех Величанстава и находећи се у Петерхофу придворни чинови и каваљери. Сви присутни били су у црногорским лентама, војно — у парадној униформи, грађански — у свечаној. У броју лица свите били су: министар императорског двора граф И. И Воронцов-Дашков, заповједајући императорским главним квартиром генерал-ађутант О. Б. Риктер, у дужности хофмаршала Књаз В. С. Оболенски, оберхоф мајстерица Њезиног Величанства, графиња А. С Строганова и други. На станици находили су се Петерхофски командант генерал пјешадије Фрајганг и Петерхофски градоначалник г. Демидов, у пратњи савјетника Петерхофске опћине. У 3 часа и 40 минута, на станицу дошла су и Њихова Царска Височанства: Владимир Александровић, Марија Павловна, Алексија Александровић, Николај Николајевић млађи, Михаил Николајевић, Олга Феодоровна, Николај Михаиловић, Михаил Михаиловић, Александар Михаиловић, Ђорђе Михаиловић, Сергије Михаиловић, Алексије Михаиловић, херцози Лајтенбершки, Евгеније Максимилијановић, Ђорђе Максимилијановић, Велика Књагиња Екатарина Михаиловна с августијешим сином и кћером, Њезино Императорско Височанство херцогиња Марија Александровна Единбуршка са супругом херцогом Алфредом, принц Александар Петровић Олденбуршки, принцеза Евгенија Максимилијановна Олденбуршка и друге Високе Особе.

У 4 часа мање 10 минута, на станицу дошли: су Њихова Императорска Величанства, Нашљедник Царевић, Велики Књаз Михаил Александровић и Велика Књегињица Ксенија Александровна. Господар Император био је у опште генералској униформи са лентом црногорском. Њег. Императорско Величанство изволјело је проћи испред фронта почасне страже поздрављајући се са уланима.

Равно у 4 часа послѣ подне стигао је на станицу жељезни особни воз. Улани су узели *шпалир*, а хор трубача засвирао је црногорску химну. Из вагон салона изашли су Велики Гости срдачно поздрављани од Њиховијех Величанстава и од свију Високих Особа. Књаз Никола и Књаз Данил, били су у униформи стрјељачког пука који носи име Његовог Височанства Књаза црногорскога. На Књазу Николи била је Андрејевска лента, а на Књазу Данилу лента Св. Александра Невског. Високонаречена Невјеста, била је одјевена у блиједој ружичастој тоалети а Велики Књаз Петар Николајевић, у свитској униформи. Послѣ измјене поздрава а под звуцима црногорске химне, Књаз Никола заједно са Његовим Величанством Господаром Императором праћени с Августијешим Особама и свитом, обишли су почасну чету. Црногорски Књаз, поздравио је војнике на руском језику. Послије престављења Августијеших Особа, упутили су се Императорским собама. Овдје градоначалник Петерхова, поднио Високонареченој Невјести Кнегињици Милили Никојајевној, хљеб и со на сребрном тањиру и раскошни букет од руже. На тањиру гравиран је — у средини црногорски грб, на врху — двоглави руски орао, а даље — грб града Петерхофа. Под подсљедњим надпис је: „Ея Высочеству Княгинѣ Черногорской Милицѣ, 21 июля 1889 года, отъ петерхофскаго городского общества“.

У 4 часа и 20 минута, из воза изишли су: Государиња Императрица, Њезино Императорско Височанство херцогиња Марија Александровна Единбурска, Високонаречени Младожења и Његова Невјеста. Високе Особе извољеле су заузети мјеста у екипажу упрегнутом са 4 вранца са шокејима. На пријед су сједили Кнегињица Милица Николајевна и Велики Књаз Петар Николајевић, а по зади, Императрица и херцогиња Единбурска. У сљедујућем екипажу, Господар Император с Књазом Николом црногорским, а у трећем заузели су мјесто: Нашљедник Царевић, Књаз Данил црногорски, Вел. Књ. Михаил Александровић и Вел. Књагиња Ксенија Александровна. Све Високе Особе а тако исто и лица из свите, продужиле су пут са станице у цркву „большаго“ Петерхофског Дворца. Овђе је протопрезвитер I. Л. Данишев при хору придворних пјеваца отслужио кратко молебствије. Затим преко сала и галерија Дворца, Господар Император, Императрица, Високи Гости и сви чланови Царске Фамилије, упутили су се у апартмене гдје ће живјети, Високонаречена Невјеста Вел. Књ. Петра Николајевића и црногорска књажевска фамилија. Одаје те, налазе се на лијевом крилу великога Дворца; Књаз Никола заузеће 4 собе: салу, собу за примање, габинет и собу за спавање; на расположење Кнегињици Милици Николајевној три собе: прозори од којих гледају на пољаницу Двора. Преко коридора находи се намјешће за Књегињицу Стану Николајевну, а доље, собе за Нашљедног Књаза црногорског Данила.

Проводећи Велике Госте у њихове апартмене, Господар Император, Императрица и све Височанствене Особе, отишли су из великог Дворца.

У 8 часова у вече, био је фамилијарни објед у Великоме Дворцу, на ком су присутни били: Њихова Имераторска Величанства, Нашљедник Царевић, Велики Књажеви, Велике Књагиње и Височанствени Гости. Објед је био сервиран у бијелој гостионици. У одјељењу гдје се настанио Књаз Никола Црногорски, стоји почасна чета.

„Гражданинъ“ од 18 о. м. пише:

Јуче у понедјељник, 17 јула, у 3 часа и 45 минута по подне, Варшавском жељезничко пругом, отправљен је посебни жељезнички воз ради Њег. Височанства Књаза црногорског Николе. С истим возом отишао је на сусрет Својој Високонареченој Невјести Његово Императорско Височанство Вел. Књаз Петар Николајевић, и одређени Књазу црногорском од Свите Његовог Величанства генерал мајор А. А. Пушкин (син нашег знаменитог пјесника). Долазак Високонаречене Невјесте с истим возом биће 21 јула, у 4 часа по подне.

Пренашамо из „Гражданинъ-а“, од 26 јула:

Данас у сриједу 26 јула 1889 године, свршава се у Петерхофу догађај особите политичке важности. Тај је догађај — вјенчање Вел. Књ. Петра Николајевића и Кнегињице Милице Црногорске. Важност тога догађаја види се како из хрђаво скривеног незадовољства и раздражености непријатеља Русије, тако и из радости цијелог словенског свијета. У прве, стари и славни Дом Романова узимље у своју средину Принцезу из владајућег словенског, српског дома, славног својим војничким и сваким другим врлинама. У прве, у том радосном савезу, Русија сједињава се крвним везама са словенским свијетом, послије 200 годишњег потуцања по западњим пустињама романско германског свијета. Од сада источно питање ступа у нови фазис свога развића, обећавајући цијелој Јевропи корисни и продужујући мир. Ако романско германска Јевропа (са изузетком Француске) објави Русији борбу, то ће природном посљедицом морати бити то, да ће се около Русије скупити на своју обрану словенска Јевропа, у сред које српски народ заузима не посљедње мјесто.

Све се то удвостручава и том околношћу, што је Кнегињица Милица не само Српкиња, но православна и васпитана у Русији. И по томе сва се Русија радује као један човјек томе славноме савезу, као почетку новој епохи, новом свијетлом и радосном животу.

ПРАВИТЕЉСТВЕНО РАСПОРЕЂЕЊЕ.

Највише утврђени

ЦЕРЕМОНИЈАЛ

вјенчања Његовог Царског Височанства Великог Књаза Петра Николајевића с Њезином Свјетлости Кнегињицом Милицом Црногорском.

I.

26 јула у 8 пр. подне, с пет топовски метака из петерхофске војне луке, биће јављено граду, да ће тај дан бити свечано вјенчање Њег. Царског Височанства Великог Књаза Петра Николајевића с Њезином Свјетлости Кнегињицом Милицом црногорском.

II.

По разасланим од Највишег Двора позивницама, сабраће се у $2^1/_2$ часа послѣ подне у „большој“ петерхофски Његовог Имераторског Величанства Дворац: Чланови Светог Синода и придворног свештенства — у олтару дворске цркве; чланови Државног Савјета, министри, иностранi велики посланици, посланици, повјереници с њиховим супругама — у цркви; остале особе дипломатскога корпуса с њиховијем супругама — у „малиновој гостиној“; хофмајстерица стате даме, камер фрајлина и госпођице Дворске Императрице, хофмајстерице и Дворске госпођице Великијех Кнегиња, придворни чинови и кавалери, сенатори, статс-секретари и почасни старатељи у соби за примање и у кабинету Њеног Величанства; генерал-ађутанти, из свите Његовог Величанства генерал мајори, флигел-ађутанти и ађутанти Великих Књажева и свита иностраних владалачких особа у галеријама пред црквом; Сан.-Петербуски и уједини предводитељи племства и живећи у Петерхофу градске даме које имају приступа у Двор — у плавој дворани; особе живеће у Петерхофу и имајући приступа у Двору у секретарску; начелници одјељена гвардије, штаб и обер официри по назначењу војне власти — у галеријама пред црквом.

Даме у рускоме оћелу, а каваљери у парадној униформи.

III.

Кад стате-даме Њеног Величанства буду позване ради одјевања Високонаречене Невјесте и по свршетку овога обреда кад се врате у собу примања, тад вршећи дужност обер-церемонијал мајстера, извјести о томе Високонареченог младожењу и испрати га до унутрашњих одаја.

IV.

Високонаречена Невјеста, имаће овај дан на глави круну и сврх хаљине мантију од малонове кадифе, постављену с ермелином са дугом поворком коју ће носити 4 камеријера, а свршетак онога — вршећи дужност штал-мајстора Двора Његовог Императорског Височанства Вел. Књ. Николе Николајевића старијег.

V.

Кад Њихова Величанства Господар Император и Государиња Императрица изволе из унутрашњих одаја упутити се у придворни сабор, тад ће из војног пристана избацити се 21 топовски метак.

VI

Поворка ће почети овим редом: 1. из Двора Његовог Императорског Величанства хоф-фуријери и камер-фуријери, по два у ред, млађи на пријед; два церемонијал-мајстера Двора Његовог Императорског Величанства; вршећи дужност обер-церемонијал мајстера Двора Његовог Императорског Величанства; камер-јункери Двора Његовог Императорског Величанства, по два у ред, млађи напријед; камеријери Двора Његовог Императорског Величанства, по два у ред, млађи напријед; други чинови највишег Двора, по два у ред, млађи напријед; у дужности хоф-маршала Двора Његовог Императорског Величанства, са жезлом; Њихова Царска Величанства Господар Император и Государиња Императрица имајући за Собом министра Императорског Двора и дежурне: генерал-ађутанта, из Свите Његовог Величанства генерал мајора и флигел ађутанта; Њезино Величанство Краљица грчка; Његово краљевско Височанство Велики Херцог Мекленбург-Шверински и Њезино Импетаторско Височанство Велика Књагиња Анастасија Михаиловна Велика Херцогиња Мекленбург-Шверинска; Његово Височанство Књаз Никола Црногрски; Његово Императорско Високо чанство Нашљедник Царевић и Вел. Књ. Николај Александровић; Његова Свјетлост Књаз Нашљедник Цроногорски; Његово Императорско Височанство Вел. Књаз Михаил Александровић; Његово Краљевско Височанство Принц Алфред Велико-британски војвода Единбуршка и Њезино Императорско Височанство Велика Књагиња Марија Александровна војвоткиња Едимбурска; Његово Краљевско Височанство Краљевић Никола грчки; Њихова Императорска Височанства Велики Књаз Владимир Александровић, Велика Књагиња Марија Павловна и Велики Књажеви: Кирил Владимировић, Борис Владимировкћ и Андрија Владимировић; Његово Императорско Височанство Велики Књаз Алексија Александровић; Њихова Императорска Височанства Велики Књаз Срђ Александровић и Велика Књагиња Јелисавета Феодоровна; Њихова Императорска Височанства Велики Књаз Павле Александровић и Вел. Књагиња Александра Георгијевна; Њено Императорско Височанство Велика Књагиња Александра Јосиповна; Њихова Императорска Височанства Вел. Књаз Константин Константиновић и Велика Књагиња Јелисавета Маврикијевна; Његово Имп. Височанство Димитрије Константиновић; Његово Имп. Височанство Николај Николајевић Старији; Његово Императорско Височанство Николај Николајевић Млађи; Његово Императорско Височанство Петар Николајевић и Високонаречена Невјеста Њезина Свјетлост Кнегињица Милица Црногорска; Њихова Имп. Височанства Велики Књаз Михаил Николајевић и Велика Књагиња Олга Феодоровна; Њих. Имп. Височанства Велики Књажеви: Николај Михаиловић, Михаил Михаиловић, Ђорђе Михаиловић, Александре Михаиловић, Срђ Михаиловић и Алексије Михаиловић; Њезино Императорско Височанство Велика Кнегињица Ксенија Александровна; Њено Краљевско Височанство Краљевна Марија грчка; Њезина Свјетлост Кнегињица Стане Црногорска; Њезино Императорско Височанство Велика Кнегиња Екатерина Михаиловна; Њих. Императорска Височанства Књажеви Романовски Војводе Лајхтенбершки Евгеније Максимилијановић и Ђорђе Максимилијановић; Њезино Имп. Височанство Принцеза Евгенија Максимилијановна Олденбуршка и Њег. Велико Војводско Височанство Принц Александар Петровић Олденбуршки; Њихова Велико Војводска Височанства Војвода Михаил Ђорђевић и Војвоткиња Јелена Ђорђевна Мекленбург Штрелиц; хофмајстерица, статс-даме и камер-госпођице у Государиње Императрице, хофмајстерице Великих Кнегиња, Дворске-госпођице Њеног Величанства и дворске госпођице Великих Кнегиња, по двије у ред, старије напријед; а за њима сенатори, статс секретари, почасни старатељи и знатне особе од обадва пола.

VII.

При уласку у цркву Њиховијех Императорских Величанстава, Њиховијех Император. Височанстава и Владалачких Гостију, биће дочекани високопреосвештеним митрополитом новгородским и Сан Петербурским, члановима Светог Синода и придворним свештенством, са крстом и светом водом.

VIII.

Његово Императорско Величанство изволеће намјестити Његово Императорско Височанство Великог Књаза Петра Николајевића и Високонаречену Невјесту Његову на приуготовљено узвишено мјесто на сред цркве.

По повратку Његова Величанства на Своје мјесто, отпочеће свештена служба.

IX.

Пред Царским Дверима постављена ће бити налоња са св. јеванђељем и крстом.

X.

Вјеридбени прстени биће донесени раније од церемонијал-мајстера и постављени на пријестољу на златним тањирима, а у назначено вријеме биће из олтара изнешени придворним протојерејима.

XI.

Свештеник Њиховијех Императорских Величанстава, примивши од придворних протојерејâ прстење, метнуће их при установљеној молитви на руке великог Књаза Петра Николајевића и Књегињице Милице црногорске.

XII.

Пред почетком вјенчања, к вјенчаноме мјесту приближиће се са обадвије стране влад лачке особе назначене ради ношења вијенаца над главама Високовјенчавајућих се.

XIII.

Тада ће почети акт вјенчања у продужењу кога, послије читања светог јеванђеља, на јектеније биће возглас: „О благовјерномъ великомъ Књазю Петру Николаевичу и о супругѣ его, благовѣрной великой Княгинѣ Милицѣ Николаевнѣ“.

XIV.

По свршетку вјенчања, високо вјенчани изволеће поднијети благодарење Њиховим Императорским Величанствима Господару Императору и Государињи Императрици и Његовом Височанству Књазу црногорскому и наново ће се повратити на своје мјесто.

XV.

За овим високопреосвештени митрополит, са члановима Светога Синода и придворног свештенства, отпочеће благодарење с клечањем и ход запоју „Тебѣ Бога хвалимъ“, из војене луке опалиће се 101 топовски метак.

XVI.

По свршетку црковне службе, чланови Светог Синода са цијелим свештенством поднијеће своје поздраве Њиховим Императоским Величанствима и Високо Вјенчанима.

XVII.

Из цркве Њихова Императорска Величанства, са свима Владалачким особама, извољеће прваштим поретком повратити се у унутрашње одаје.

XVIII.

Овај дан у 5 часова и по, биће у Петерхофским и Купеческим салама обједна трпеза ради особа обојег пола, које су приглашене позивницама, од Највишег Двора.

Даме ће бити у рускоме оћелу, а кавађери у парадној униформи.

XIX.

Кад позване особе заузму назначена мјеста и о томе буде достављено Њиховим Императорским Величанствима, сједоваће Највиши излазак к обједној трпези, а пред Њима ће ићи први чинови Двора.

XX.

При трпези за столицама Господара Императора и Государиње Императрице, стајаће први чинови Двора; за столицама Њеног Величанства Краљице грчке, великог војводе и велике војвоткиње Мекленбург-Шверински, Његовог Височанства Књаза црногорског, Његовог Императорског Височанства Царевића, Његове Свјетлости Књаза Данила црногорског, чланова Императорске Фамилије и Владалачки Гостију — камеријери; за столицама Књажева Романовски, Војвода Лајхтенбершки, принчева и принцеза Олденбурски и војводе и војвоткиње Мекленбург Штрелицки — камерјункери.

XXI.

За вријеме трпезе, свираће придворни музикални хор.

XXII.

При здравицама свираће музика и чињеће се паљба: за здравље Њиховијех Императорских Величанстава — 51 пуцањ; Њиховијех Височанства Књаза и Књагиње Црногорске — 31 пуцањ; Високовјенчаних — 31 пуцањ; цијелог Императорског Дома и Влавајућих Гостију — 31 пуцањ; свештених лица и свијех вјероподавних — 31 пуцањ.

XXIII.

Чаше ће давати: Њиховијем Императорским Величанствима — обер шенки Највишег Двора; Њезином Величанству Краљици грчкој, Великом војводи и Великој Војвоткињи Мекленбург-Шверинској, Његовом Височанству Књазу Црноторском, Његовом Императорском Височанству Наследнику Царевићу, Његовој Свјетлости Наследнном Књазу Црногорскоме Данилу и члановима Императорске Фамилије — стојећи при Њеном Величанству и при Њиховијем Височанствима придворни чинови, или особито ради овога, назначени чинови Највишег Двора и придворни кавалери; Владалачким Гостима — чаше ће давати, особито ради овога назначени, чинови или Двора придворни кавалери.

XXIV.

По свршетку трпезе, Њихова Императорска Величанства са свом Императорском Фамилијом и Владајућим Гостима, повратиће се истим поретком у унутрашње одаје.

XXV.

У овај дан биће по свима црквама благодарење, и како у овај тако и сљедећа два дана звоњење звона; вечером Пријестоница и град Петерхоф, биће илуминирани.

(Из „Новое Время“)

Потписао Министар Императорског Двора

Граф Воронцов-Дашков.

Двије Посланице.

Међу многијем посланицама, које су стигле, као одговор Њ. П. митрополиту Михаилу на његову нотификацију, да је узео управу автокефалне цркве у краљевини Србији, прештампавамо из „Српски овина„ ове:

Митрополија Черногорскаја.

Бр. 1189.

Цетиње, 17 јулија 1889 год.

Ваше Високопреосвештенство,

Милостиви Архипастире!

Велецјено и братско писмо Вашега Високопросвештенства од 8—ог јуна ове год. Број 678, којим ми изволисте јавити, да је у цркви краљевине Србије милошћу Божјом повраћен мир и законито стање, и да се успоставом такве законитости Ваше Високопреосвештенство у име Божје опет повратило на управу цркве у Србији, највећом радошћу преиспунило је душу моју.

Нека је највећа слава Свемогућему Богу, што се крмило цркве у краљевини Србији онда, када су неповољни таласи почели заљуљкивати брод, нашло у рукама Архипастира — мужа — духом моћнога, у коме је православље нашло најревноснијега чувара установа свете цркве, који је том приликом и дјелом засвједочио, да је готов и душу своју положити за паству своју.

Ваше Високопреосвештенство!

Историја цркве са златнијема словима име Ваше уврстиће међу најревноснијема Јерарсима српске цркве, а народ српски с поносом дичиће се, што је у Вама имао достојнога пастира, чији га је глас водио правом стазом Јеванђелске науке.

Свемогућега Бога молим, да у српској цркви во вјеки вјеков чува мир у духу св. Јеванђелске науке, како би у таквоме миру и законитоме спокојству српска црква у хришћанској заједници са осталом Васеленском православном црквом ненарушимо свагда хранила Пастиреначалником Христом Спаситељем, св. Апостолима и Васионским саборима свете црквене установе.

Нека Преблаги Бог Ваше Високопреосвештенство много година поживи, да као достојни Архипастир своју паству за дуго водите како временој срећи тако и вјечноме спасењу.

Најтоплије препоручујући себе узајамним Вашима светима молитвама, молим, да благоволите примити моје у братској љубави духовно цјеловање и најдубље поштовање, којим част имам бити

Вашега Високопреосвештенства
у Христу брат и најпонизан слуга,
Митрополит црногорски,

Митрофан.

Ваше Високопреосвештенство,

Милостиви Архипастире!

Нека је по хиљаду пута слава и хвала Господу Богу сице сину благоволившему, те је правда побједила, црква умирена, Ваша паства и православље обрадовани, а злотвори и њихове коварне сплетке посрамљени. Свемогући Бог нека Вас поживи много и за дуго.

Препоучен Вашим светим молитвама и братској љубави јесам

У Бару, 18 јула 1889 год.

Вашега Високопреосвештенства
у Христу Спасу понизни брат и слуга.
Митрополит

Сава Косановић.

ДОПИСИ.

Скадар 22 јула.

Г. Уредниче!

Дошавши овдје по послу, занимао се писац ових редака неким приликама мјесног значаја; па знајући да ће занимати читаоце Гласа Црногорца — нарочито оно што се у сусједству наше миле домовине догађа, а још кад се штогоћ тиче и нашег српског елемента овдје — зато се и латих пера да ви пишем.

Скадар, ово још прије Неманића, а по овим Мрњавчевића и Балшића пријестоница у доњој Зети, данас је као нигда прије са свијех страна опкољена водом, а то са источне стране тече плаховити Кир, са запада Бојана, са сјевера Језеро (блато), а са југа Дрин. Све поменуте воде зими досађују Скадру, јер Дрин, оставивши своје старо корито — којим имаше пут поред Љеша у Јадранско море —, утиче сад сав ниже саме скадарске тврђаве у Бојану, и тако овај чини успор, као и језеру, к овоме придаје се и свакогодишња грађа кућица и преграда за риболове. Прије пет година једно предузимачко друштво, A. Manos & Co., примило се регулисати Дрин за 23. хиљаде наполеона у злату, коју је своту и примило, али смјер се ни у колико није постигао, излази да је шпекулација и овдје одиграла са успјехом свој занат. Ето и саде на предлог Гувернера Бари-паше, намјераваху варошани уз припомоћ околине уложити лични рад, еда би одвратили штогоћ Дрин к пређашњем кориту, и тиме уклонили опасност макар за идућу зиму, али изгледа на успјех нема никаква, једно што су се доцкан сјетили, а друго што се неће међусобом народ погодити у начину кулучења на тај рад; еле тако сви важнији послови за напредак мјеста овог пропадају и занемарују се, а томе су узроци навијек стали ауторитет власти и тако по прилици и на идућу зиму на ново давиће се пазар у води. Навала Дрина, враћајући Бојану натраг подушује Језеро, те ово чини превелике штете и нашој отаџбини, јер покрива добар дио Зете ђе су најбоље земље, и већ су са тога раселила се читава два села, па и сваке године све у вишој размјери плиме бивају, тако да земље које су лани рађене, већ ове године нијесу се могле узрадити. Крајње је дакле вријеме да наша влада енергично захтијева од Турске регулацију Дрина и Бојане како не би са њене запуштености и ми патили и сваке године све већим штетама изложени били. Истина, па заузимање Њ. Височанства Господара, кад је у Цариграду био, султан се свечано обећао извести регулацију поменутих вода, и пословица нам каже: „царска се не пориче“, али ево протекоше неке године па се човјек чудити мора да не виђесмо да се ишта у томе предузима.

Како је овдје сублизу пола народа римокатолика то су им Цркве и Школе још изодавна потпомагани од Аустрије, нарочито Језуити овдје су развили јаку дјелателност, а у пошљедње вријеме и Италија јако потпомаже школе. Она је отворила и њеке нове са пансионатом за потпуно издржавање сиромашне ђеце. Говори се да и Француска хоће да оснује болницу, и тако дакле видимо ђе католичке државе у велико потпомажу овдје свој живаљ, а како је са нашом малом и сиромашном општином српском? Она броји до једну хиљаду душа, има цркву у вароши и другу стару на Казину (На десној обали Бојане) једну школу са учитељем из мјеста у којој иду до 80. ђака, ту по нужди иде и по која женска. Влада Руска од млого година помаже ову школу су 250 рубаља годишње, а за допунити учитељу плату од 1100. франака плаћа општина из своје сиромашне црквене касе; Зна се да и та помоћ од 250. руб. намијењена је била за женску школу у Подгорици из „Мариног Свеучилишта“ па је некако са распре тадањег учитеља Златичанина са старешинама пренесена на овдашњу школу

Овдје је наш језик добио великог маха од како су се населили изсељеници из Подгорице и Никшића и тако ови у велико шире српски језик (јер дуугим и не знају говорити) те данас ријетко је католика или турчина а да српски не разуми је. — Ова појава, а још да је доста наших школа, добро је дошла за нашу српску народну мисао.

Са задовољством овдје биљежим да има у овој општини нашој једна трговачка кућа, која је са свог врућег родољубља и на наше стране добро позната, и која се вазда заузима за сваки напредак и просвјету своје српске браће, тако сам разумио да старешина ове српске куће већ чини нужне кораке за моћи набавити, са страном брацком помоћу, потребите учитеље, а сам својим пожртвовањем и завјештањем свог умрлог млађег брата, намјеран је купити овдје зграде и удесити их за школе мушке и ђевојачку са свим нужним училима. Дај Боже! мложили се овакви врли Срби на све стране у туђини расијаног Српства.

Сад нешто што ви неће пријатно бити, као ни мени: како се и међу католичким клиром десио несперазум и распра, тако, на жалост, догодио се и у нашој скадарској општини, а то ради избора свештеника. У почетку м. јуна умре овдашњи прота Штиркић. Који имађаше овдје млогу родбину, међу које и овдашњи г. учитељ; овај, за љубав умрлог свог сродника и његове породице, истаче протовог сина Јована за замјеника у свештеничком чину, и ако поменути по спреми никако небјеше достојан за тај високи чин. За ову мисао учитељ придобије већи дио нерасудног народа који се за њиме даде повести, те овог на два дана пред протову смрт ожене и одмах по његовој смрти одправе к надлежном Рашко — призренском митрополиту г. Милентију да им га рукоположи.

На ову одлуку учитеља и дружине му нијесу шћели пристати неколико најодличнијих кућа, него ови предложе да се набави привремени свештеник, а за Јована да се изради средство и да се пошље да учи богословију на Цетиње или у Призрену, па тек пошто се научи и оспособи, да се запопи, јер само такви је нуждан за морални напредак народа што се слаже и са духом данашњег времена, што захтјева и углед мјеста овог. Сад нек расуде поштовани читаоци, да лису ови говорили и предлагали као људи од напретка и као људи којима је стало до достојанства свете своје цркве и до угледа своје општине. На посљетку да ли је и за самог протовог сина Јована и за његову будућност боље да је послушао ове друге и пошао учити богословију.

Но Јован је принуђен био послушати савјете учитеља и његове дружине, пошавши код г. Митрополита. Али га је овај вратио не хтјевши га запопити јер да није достојан по спреми, нити има још црквом прописаних за то година. О овоме је г. Митрополит извијестио општинске старешине, али учитељ са дружином не шћеше се тим митрополитовим разлозима задовољити него тражише у вселенског патријарха за наредбу да га митрополит запопи, а телеграфираше и Јовану да у Беранима очекује исход ствари. И још нешто: они се усудише затворити обије цркве и одлуком се зарекоше да их неће отворити док им не дође Јован као свештеник.

Извијешћен о томе г. Митрополит писао је овдаш. гувернеру да их присили на отварање цркве, означивши за вршење службе и црквених обреда„ свештеника села Враке и Врање. Извијештена је општина да је од патријаршије наређено г. митрополиту да лично дође овдје, али да је ови изјавио да не може са слаба здравља.

Ето тако је ова ствар узела озбиљан карактер те ће се ту морати умијешати и турска државна власт овдје, а колико је зло међусобни раздор што се овим породио и како је то да су већ два мјесеца цркве затворене те да се нећељом и празником света литурђија не служи, него, на жалост, побожнији људи и жене иду да се пред затвореном црквом прекрсте и Богу помоле љубећи врата и камење затворене цркве. Нијели то грехота и срамота која пада на ону страну која је цркве затворила. И још је ђегоћ бивало да се неспоразум изроди са избора попова, (још је ђе бивало да се у томе општине подијеле на већину и мањину; али не знам прије да су људи са тога и своје цркве затварали.

Што даље по овој ствари дознадем и пошто се овај спор сврши, нећу пропустити а да вас неизвијестим

Један путник са Ријеке Иванбегове.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ.

Цетиње, 5 августа.

(**Из Двора. — Вјенчање.**) Њено Височанство примило је глас из Петерхофа, да ће вјенчање Њене Свјетлости Књегињице Стане са Његовим Импер. Височанство Књазом Ђорђем Макс. Романовским војводом од Лајхтенберга, бити 16 августа у Петерхофу.

(**Честитка.**) Господин Жерар министар Француске Републике при нашем Двору, поднио је, преко нашег министарства иностраних дјела честитке од стране своје владе. Њезином Височанству Књагињи Милени — приликом вјеридбе Њезине Свјетлости Књегињице Стане са Његовим Царским Височанством Књазом Ђорђем Романовским војводом од Лајхтенберга.

(**Царски дарови.**) Његово Величанство, Шах персијски, даровао је Његову Височанству, нашем Господару и Књазу, своју слику у богатом оквиру, а Његовој Свјетлости, Књазу Наследнику Данилу, велику ленту свога реда од сунца и лава.

(**Почасна легија.**) По наредби владе Француске Републике, предао

је вел. посланик француски у Петрограду Његовој Свјетлости, Књазу Нашљеднику Данилу, вел. ленту почасне легије, којом га је, као што смо јавили, француска влада окитила приликом прославе пунољетства.

(**Благодарење.**) Како је већ било јављено нашијем читаоцима у прошастоме броју „Гласа Црногорца“, у недјељу 30 пр. м. ради вјеридбе Њене Свјетлости Књегињице *Стане* са Његовим Императорским Височанством *Георгијем Максимиљановићем*, држато је у соборној цркви свечано благодарење Свевишњем Богу — за овај срећни догађај. Уз чинодјејство Г. Митрополита и цетињског свештенства, при овом светом чину присутни бијаху: Њено Височанство Књагиња Милена и вас Свијетли владалачки Дом, Њихове Свјетлости Књаз Петар и Књагиња Зорка А. Карађорђевић, наши министри и великодостојници са мјесним властима, први секретар царско-руског посланства г. П. Д. Вурцел у потпуној паради, и многобројни народ.

Да достојно опишемо свечаност оног дана, недостаје нам простора А. и неби ништа новога надодати могли, што нијесмо казали пригодом сретне вјеридбе Свијетле Књегињице Милице, данашње царско-руске Велике Књагиње. Зато упућујемо наше читатеље на 21 број овога листа, у њему ће наћи вјеран опис и за Свијетлу Књегињицу Стану.

(**Тужни помен.**) У уторак 1-и о. м. навршило се пунијех 29 година, од када је крвничка најбесрамнија рука, раставила са драгоцјеним животом Онога који се родио „да довијек живи“, као највишег ироја деветнаестог вијека у Богу почившег **Књаза Данила I.** За то оног дана као тужни помен преране и неочекиване смрти, као највећег српског јунака и мученика, држата је у саборној цетињској цркви, заупокојена света литургија и парастос. Чинодјејствовао је Високопреосвештени г. митрополит Митрофан, уз припомоћ протојереја г. Матановића, протођакона г. Радичевића и бајичког пароха г. Мартиновића. При божественој служби бијаху присутни: Њено Височанство Књагиња Даринка са Свијетлом Књегињицом Олгом Даниловом, Његова Свјетлост Књаз Мирко, Велики Војвода Зецки, Њихове Свјетлости Књаз и Књагиња Карађорђевић и сва остала висока лица владалачког Дома, сви наши министри, сви великодостојници са цетињским властима и многобројни народ.

Који црногорац, који је то србин, да још и данас неће пожалити и очи сузама оквасити, кад само промисли на прерану смрт Највећег Србина, чији је младеначки живот искључиво посвећен био своме српском народу, чија је велика душа била одана општој српској мисли, чије је јуначко срце само за свој род и српски народ куцало, чија је циновска снага и узвишена памет постојано на мртвој стражи бдјела, који је на самртном часу спомињао и слутио јединство Српства?

Као Највиши јунак што га је српска мајка рађала, Књаз Данило се борио свим жаром своје лијепе младости, свом жестином узвишеног одушевљења и љубави према народу у обрану његовијех права — борио се непрестано али се нигда није уморио, док га крвничка рука највишег злочинца, прераном смрћу, са браника не отрже. Он је зачетник свијех данашњијех сретнијех догађаја; Он је први назначио данашњи правац и потребиту „основу“ одабрао, и ако се данашњи сретно владајући Господар, морао доста трудити и знојити да усаврши његова дјела и пронађе тврду „потку“ достојну Његовој основи. — Зато наш Узвишени владалачки Дом — код свих веселих догађаја — и ове године, као и у прошлијем годинама, проведе онај дан у побожном сјећању на основатеље нове славе црногорске.

Уз горке сузе Њеног Височанства Књагиње Даринке и Свијетле Му кћери Кнегињице Олге, и ми из најдубљег страхопоштовања придружујемо и наше сузу жалосницу кличући: Мир праху Твојему, велики српски јуначе и славни борче за српски образ. Српство ће се Твоме праху са највећим побожности вазда клањати. Инак Твоја мисо погинути неће. јер је у добријем рукама!

* * *

Због нагомиланог материјала, осмртница *Ива Кукуљевића Сакцинског*, изостала је за идући број.

Књижевност.

Невен. Чика Јовин Лист, доноси у своме четрнаестом броју за 1889. овај садржај: 1. Ево лијепих ружа. Пјесма (са сликом). — 2. Непозната. Приповијетка с њемачког од Б. С — 3. Баш је кер. Пјесма (са сликом.) од Др. К—ић. — 4. Добар пазар. Приповијетка од Бр. Вл. — 5. Моме брату у даљини. Пјесма од Алексе Р. Шантића. — 6. Поток — образац људима, мухамеданска прича. — 7. У хладу. Пјесма (са сликом) од Чике Змајована. — 8 Савјестан Индијанац. — 9 Вечерњи призор на ријоци Нилу. Пјесма (са сликом.) — 10. Понижена таштина. Приповијетка. — 11. Голом стјену. Пјесма од А. Р. Шантића. — 12. Стара приповијетка од III — ц. — 13. „Пјесме или глава. Пјесма (са двије слике.) — 14. Овијана зрнца. — 15. Колијевка и мртвачка трња Посрбио Браца Владимир. — 1 . Изреке. Од Катарине. — 17. Чиода. — 18. Даштања. Новије књиге. Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jovan Jovanovič Kamenica Srem (Surmien.) — „Невен“ чика Јовин лист излази двапут мјесечно на читавом табаку. Цијена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. за Србију и Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 дин. или 2 фор. 50 новч. на пола године. и шиљу се на адресу: **Штампарија А. Пајевића у Н Саду.**

—

Пјесме, Воислава Ј. Илијћа, Биоград штампано у штампарији краљевине Србије 1889. 228 стр. — Цијена 1.50 дин.

Благодарност.

Господин Митрополит Сава Косановић приложио је књижари народне Читаонице у Никшић 85 комада разних књига, врло добре садржине. На чему високом приложнику од стране чланова ове читаонице овијем путем изјављујемо дубоку благодарност.

Управа друштва
Никшићске Читаонице.

Јавна Захвала.

Г. Зарија Радичевић, учитељ подгорички, ревизор школе корнетске, свршивши испит 22 Јуна 1889 год, обдарио је исту школу са 4 фор., које је одредио, да јој идуће године долазе два листа.

Г. Зеко П. Вукчевић, трговац, при испиту исте школе, даровао је ученицма 13, комата „Ропства Владике Данила“ од Радоја Црногорца.

У име свијех ученика и цијелог народа, који им је при испиту лично благодарио, јавно захваљам.

Андрија С Вучковић.
учитељ.

Позив.

Сви ученици црногорски, који се уче у Црној Гори или у иностранству а уживају стипендију Њиховијех Височанстава Књаза и Књагиње или стипендију државну, позивају се овијем, да најдаље до 20. Августа ов. г. поднесу овом Министарству своје свједоџбе или индексе о годишњем школском течају $188^{8}/_{9}$.

Који то не учине, сматраће се као да нијесу походили школе тога течаја или да су у том течају показали рђав успјех, па ће због тога изгубити стипендију.

Цетиње, 5. Јула 1889.

Бр. 358.

Канцеларија
Министарства Просвјете и Црк. Дјела.

Стечај.

У књ. срн. Богословско-Учитељској Школи има се идуће школске године 1889-90 попунити мјесто професора педагогике (теоријске и историјске) и методике.

С овијем мјестом скопчана је годишња плата од 800 фиорина у злату.

Они, који ову службу тражили буду, нека најдаље до 20. Августа ов. г. поднесу потписаној канцеларији своје нужним свједоџбама поткријепљене молбенице.

Од компетената тражи се, да су на којој вишој педагогијској школи стекли стручну способност за педагогијско-дидактичку наставу. Они, који се искажу способни за предавање српскога језика у гимназији, имаће првенство.

Цетиње, 5. Јула 1889.

Бр. 359.

Канцеларија
Министарства Просвјете и Црк. Дјела

Стечај.

У књ. срн. Државној Гимназији има се попунити идуће школске године 1889-90 мјесто професора класичних језика (латинског и грчког).

С овијем мјестом скопчана је годишња плата од 800 фиорина у злату.

Који ово мјесто тражили буду, нека своје нужним свједоџбама поткријепљене молбенице најдаље до 20. Августа ов. г. потписаној канцеларији поднесу.

Цетиње, 5. Јула 1889.

Бр. 360.

Канцеларија
Министарства Просвјете и Црк. Дјела.

Стечај.

За учитеља музике и хармоничног (нотног) пјевања, који би у тим предметима обучавао ученике Богословско-Учитељске Школе и Гимназије, а по потреби и ученице овд. Женског Института, расписује се овијем стечај.

С истим мјестом скопчана је годишња плата од 600 фиорина у злату.

Који ово мјесто тражили буду, нека своје нужним свједоџбама поткријепљене молбенице најдаље до 20. Августа ов. г. потписаној канцеларији поднесу. Они, који се искажу способни и за предавање цртања и краснописа, имаће првенство.

Цетиње, 5. Јула 1889.

Бр. 361.

Канцеларија
Министарства Просвјете и Црк. Дјела.

Стечај.

Тражи се један марвени љекар, који ће имати стално мјесто становања на Цетињу, евентуално у Никшићу или Подгорици. Осим дужности државне службе: предузимања и вршења ветеринарно-полицајних мјера при случајним сточним заразама, прегледања стоке на недјељним пазарима, заграничним извозима и т. д., биће дужан и да чини свакодневну визитацију варошке кланице.

Поред одређене мале таксе за марвено-љекарске послове и путовања, имаће плате 800 фор. у злату (2000 франака). Првенство имају они, који су већ гдје год као ветеринари служили и знају српски језик.

Компетенти ваља да се с потребним документима пријаве овом Министарству најдаље до краја Септембра т. г.

Цетиње, 29. Јула 1886.

Бр. 779.

Из Министарства унутрашњих дјела.

ОБЈАВА

На основу ријешења Великог Суда од 28 Априла тек. год. број 1096, износи се толико непокретни добара Јусуф-Ефендије Оручевића, подгоричког Мухаџерина из Скадра, на јавну продају, колико ће подмирити дуг што дугује Афису Чечевићу из Подгорице, од изгуба у њиховој ортачкој трговачкој радњи. Течај утркивању купаца одређује се, по смислу 54. Чланка им. Законика, до 1. Октомбра текуће године. Ко има вољу утркивати се при куповици нека се пријави и упише на вријеме у овој канцеларији, пријед одређеног рока.

Подгорица, 27. Јула 1889.

Број 1154.

Из Канцеларије Окружног Суда.

ОБЈАВА.

Кућа синова пок. Сава Милошева Ивановића издаје се јавној продаји за измиру њихових дугова. Кућа је на под, а на главној пјаци. Ко би желио исту купити нека се пријави потписаној Управи, 13,—20 и 31. Августа ове год., ког ће се дана дати ономе ко највишу цијену и готов новац буде понудио.

У исто вријеме позивају се њихови дужитељи да се одређеног дана пријаве са својим рачунима и признанцама.

Цетиње, 28 Јула 1889.

УПРАВА ВАР. ЦЕТИЊА.

ОБЈАВА.

Услијед данашње молбе по истијем бројем господина *Мустафе Мехмета* капетана и власника трабакуле црногорске „БУОНА СОРТЕ“ настањен овдје код тумача *Агостина* Кроћи, и на темељу §. 30 б. 12 опћинског правилника, обдржати ће се у овом опћинском уреду дана 19, и до потребе 20 августа 1889 од 9 до 12 сатих П. П. добровољна дражба за продају речене трабакуле „БУОНА СОРТЕ“ црногорске заставе, од двадесет и једне (21) бродске мјере (тонелате), набијен у гвожђу, уписан на 10 јула 1889 у књизи *»Веритас«* аустријанском на „конфиденца“ од б. (14—3) П. I. I. за три годиме, и то са дотичном лађом, два једра, и справом, под овијем увјетима:

1. Први глас дражбе битиће од фиорина 1500;

2. На првој дражби 19 августа битиће продато бољему понудитељу, али не испод цијене од 1500 фиорина, а на другој дана 20 августа бољему понудитељу на коју му драго цијену:

3 Сваки понудитељ мораће положити као дражбену јамчевину кад буде понуду чинити, 10 на сто првога гласа, то јест фиорина 150;

4. Купац мораће ћи одма платити цијену достатну на дражби, и примити одма у предају трабакулу и ствари купљене;

5. Сви трошкови куповине, тако и погодбе стају на терет купца:

6. Горе речена трабакула може се прегледати у сваки час у Луки Дубровника, гдје је усидрена, а дотична извјешћа могу се имати у станици тумача господина *Агостина Кроћи* у Дубровнику. —

Од опћинског управитељства

Дубровник, 27 јула 1889.

Пресједник — Начелник
П Опуић. — **Дећулли.**

ОБЈАВА

Поштованом грађанству цетињском да по савјету једног мог пријатеља снижујем досадање цијене за превожњу сваковрсног еспапа из Котора на Цетиње са 2. фиорина од квинтала на фиорин $1^{1}/_{2}$ а за преношњу с Цетиња у Котор цијена је од квинтала фиорин 1.

Са средствима које сад на расположење имам могу недјељом по 80 квинтала из Котора на Цетиње преносити, ако је ово мало у стање сам употребити толико превозне снаге колико год потреба изискује.

Да ће роба која се мени у Котор преда бити неповређена исти предана притјажатељима на Ценије за то јамчим.

Ко жели на више означене услове преносити своју робу из Котора на Цетуње или с Цетиња у Котор, нека исту изволи упутити преко подписате

Котор 3 августа 1889.

Стане удове Мршуља.

ОБЈАВА.

Моју кућу, која се налази на Цетињу, продајем из слободне руке; кућа има 24 лакта са 6 камара, такође малу кућицу од 14 лаката и авлију са воћкама. Ко жели исту купити нека се пријави потписатоме.

Ријека, 29 јула 1889.

Вуко М. Ражнатовић.

TIMBRES-POSTE
J. DELZENNE, 1, Rue Allent, PARIS
Achète tous les **Timbres** anciens et nouveaux, et paie par retour du courrier. — *Lui faire des offres avec échantillons.*

Уредник издавалац Божо Новаковић.

У књ. црног. државној штампарији.